Avsedd för
Korsholms kommun

Typ av dokument
Program för deltagande och bedömning

Datum
18.2.2026

KORSHOLMS KOMMUN

Märaskäret stranddetaljplan, ändring av kvarter 4 med angränsande områden

RAMBØLL
Bright ideas.
Sustainable change.

KORSHOLMS KOMMUN

Märaskäret stranddetaljplan, ändring av kvarter 4 med angränsande områden

Projektnamn	**Ändring av stranddetaljplan för Märaskär, kvarter 4**
Projekt nr	**1510078816**
Mottagare	**Korsholms kommun**
Typ av dokument	**Program för deltagande och bedömning**
Datum	**14.11.2023, 20.12.2023, 14.5.2025, 18.2.2026**
Förberett av	**Jonas Lindholm**
Kontrollerad av	**Joel Nylund**

Ramboll
Teräsgränd 1-3 E
65100 VASA

T +358 20 755 611
F +358 20 755 6201

Ramboll Finland Oy
Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

Innehållsförteckning

1.	UTGÅNGSPUNKTER	2
1.1	Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?	2
1.2	Initiativ och planläggningsbeslut	2
1.3	Planläggningens bakgrund och målsättningar	3
2.	PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE	3
2.1	Den byggda miljön	4
2.2	Skyddsbeslut	6
2.3	Markägoförhållanden	7
3.	PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN	7
3.1.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	7
3.1.2	Österbottens landskapsplan 2050	8
3.1.3	Generalplan	9
3.1.4	Stranddetaljplan	9
3.2	Baskarta	10
4.	BEDÖMNING AV KONSEKVENSER	11
5.	INTRESSENTER OCH SAKKUNNIGA	11
6.	PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL	12
6.1	Planläggningens olika skeden	12
6.2	Tidtabell	12
7.	KONTAKTUPPGIFTER	13

1. UTGÅNGSPUNKTER

1.1 Vad är program för deltagande och bedömning (PDB)?

När en plan utarbetas skall ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser utarbetas i ett tillräckligt tidigt skede.

Detaljplanen uppgörs i enlighet med lagen om områdesanvädning samt markanvändning- och byggförordningen (OAL, MBF) med OAL 74 § som utgångspunkt.

> *”74 § Markägarens rätt att låta utarbeta stranddetaljplan*
>
> *Markägaren kan se till att ett förslag till stranddetaljplan utarbetas för ett strandområde som han eller hon äger. Innan planen börjar utarbetas skall kommunen kontaktas och ett program för deltagande och bedömning enligt 63 § lämnas till kommunen.*
>
> *Området för en detaljplan som utarbetas genom markägarens försorg skall utgöra en ändamålsenlig helhet.*
>
> *Om markägaren ser till att en stranddetaljplan utarbetas ska markägaren ge in den baskarta som är ett resultat av att planen utarbetas, till kommunen för att förvaras och för att användas som en del av kommunens kartmaterial. (11.4.2014/323)*
>
> *Vid behandlingen av ett planförslag som utarbetats genom markägarens försorg iakttas i övrigt vad som bestäms i 8 kap. Ett detaljplaneförslag som utarbetats genom markägarens försorg skall behandlas i kommunen utan onödigt dröjsmål.”*

Samhällsbyggnadsutskottet godkänner och beslutar om framläggandet av programmet för deltagande och bedömning. PDB framläggs till påseende under 14–30 dagar. Intressenterna kan framföra sina åsikter angående PDB.

Intressenter är markägare på området och sådana personer vars boende, arbete eller övriga förhållanden i betydande grad påverkas av planen. Till intressenter hör även berörda myndigheter och föreningar/sammanslutningar.

Respons på programmet för deltagande och bedömning

Detta program för deltagande och bedömning är tillgängligt på planläggningsavdelningen i Korsholms ämbetshus, Centrumvägen 4, 65610 Korsholm eller på kommunens internetsida www.korsholm.fi.

1.2 Initiativ och planläggningsbeslut

Initiativet till ändring av stranddetaljplanen har tagits av markägaren till tomt 1 kvarter 4. Samhällsbyggnadsutskottet beslöt den 22.11.2023 § 183 om inledande av planläggning.

Då planeringen inleds förbinder sig markägaren att erlägga kommunen de myndighetsavgifter som uppstår vid handläggning av ärendet.

1.3 Planläggningens bakgrund och målsättningar

Markägaren till tomt 1 kvarter 4 önskar bygga en ny fritidsstuga på tomten. För att möjliggöra nybyggande skulle befintliga gamla byggnader rivas och ersättas med en ny byggnad. Den nya byggnaden skulle innefatta huvudbyggnad, ekonomibyggnad samt bastu och förrådsbyggnad. Önskemål finns även om ett separat båthus/väderskydd för båtar vid nuvarande anlagda båthamn.

Den eftersträvade byggrätten som nybyggandet kräver uppgår till ca 150 v-m² emedan gällande plan endast tillåter 125 v-m², varvid förutsättningarna till en höjning av byggrätten bör granskas genom en ändring av planen. Våningstalet granskas även i samma planändring.

2. PLANLÄGGNINGSOBJEKT OCH INFLUENSOMRÅDE

Planläggningsområdet är beläget på Kalvskäret, Märaskär, och omfattas av RA-tomten i kvarter 4 i gällande Märaskär strandplan. Kalvskäret ligger ca 7 km norr om Köklot, Norrskat mellan Rödgrynnorna och Mickelsörarna. Tomten i fråga är sedan tidigare bebyggd med fritidshus och ekonomibyggnader. Närmaste fritidsbostad finns väster om området på ca 230m avstånd. Planområdet har avgränsats till en ändamålsenlig helhet.

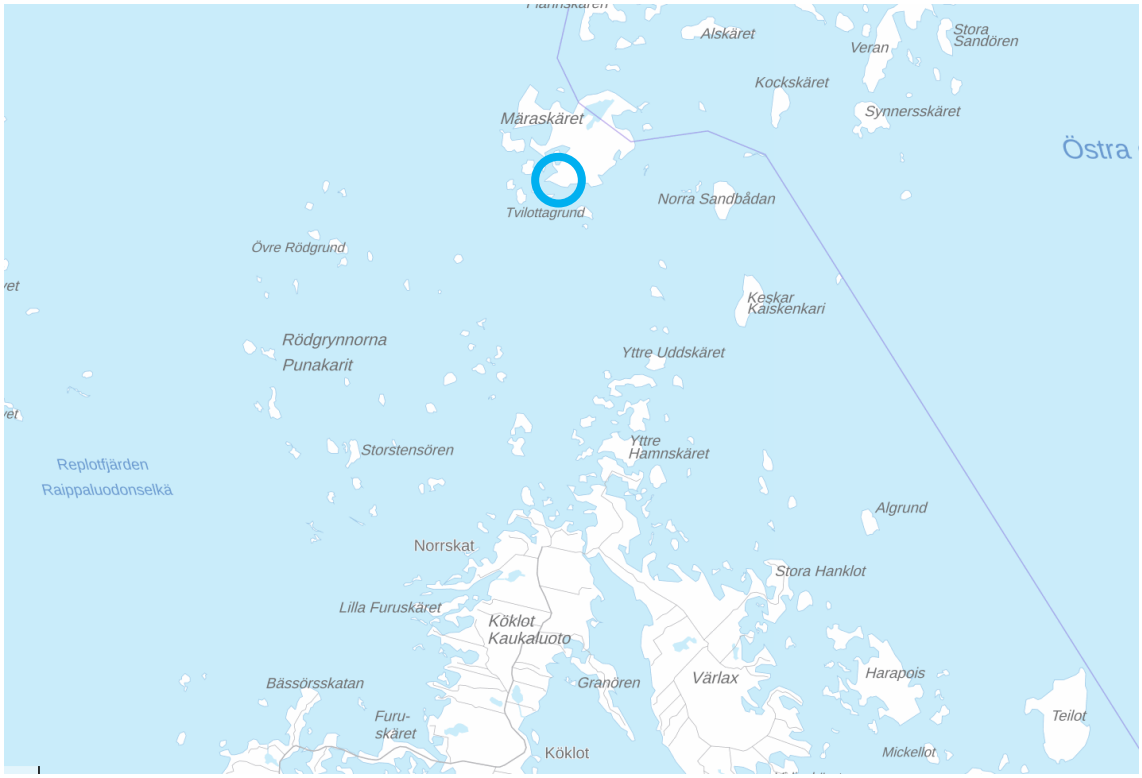

Bild 1. Planläggningsområdets riktgivande läge © LMV.

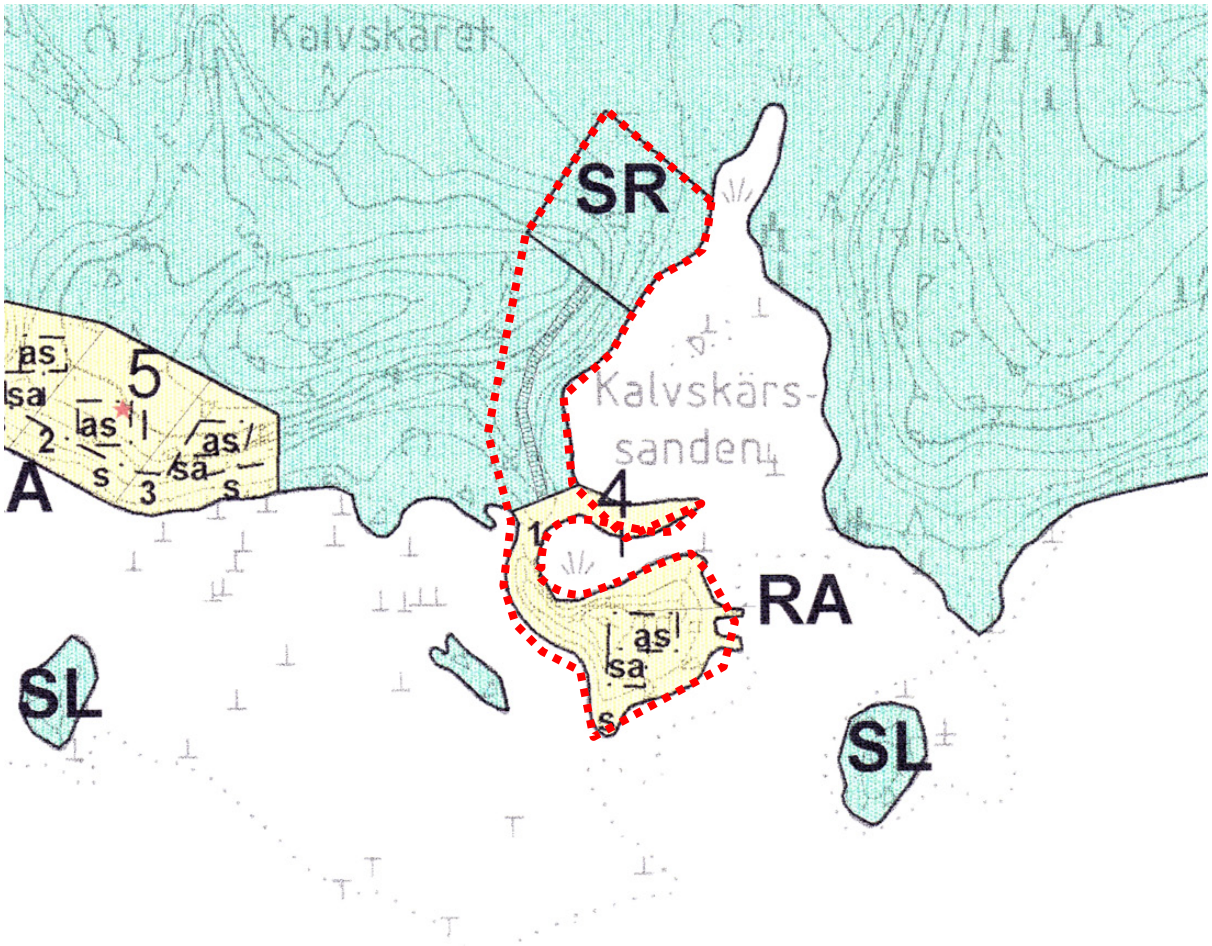

Bild 2. Planläggningsområdets riktgivande utsträckning. SR-området och stigen tas med för att områdets ska utgöra en ändamålsenlig helhet. Avgränsningen preciseras vid behov under planläggningsprocessen.

2.1 Den byggda miljön

I omgivningen finns sparsamt med byggnation. Fritidsbyggnaderna på tomten som berörs av planändringen är uppförda under 1970–80-talet, tomten har litet växtlighet. Befintlig hamn finns på tomtens östra sida.

Närmaste bebyggda fritidstomt finns väster om planläggningsområdet på ett avstånd av ca 230 m. Norr om området inne i viken Kalvskärssanden på ca 160 m avstånd finns en gammal fiskarstuga som är uppförd år 1909, området där stugan är belägen har skyddsbeteckning i gällande strandplan (SR).

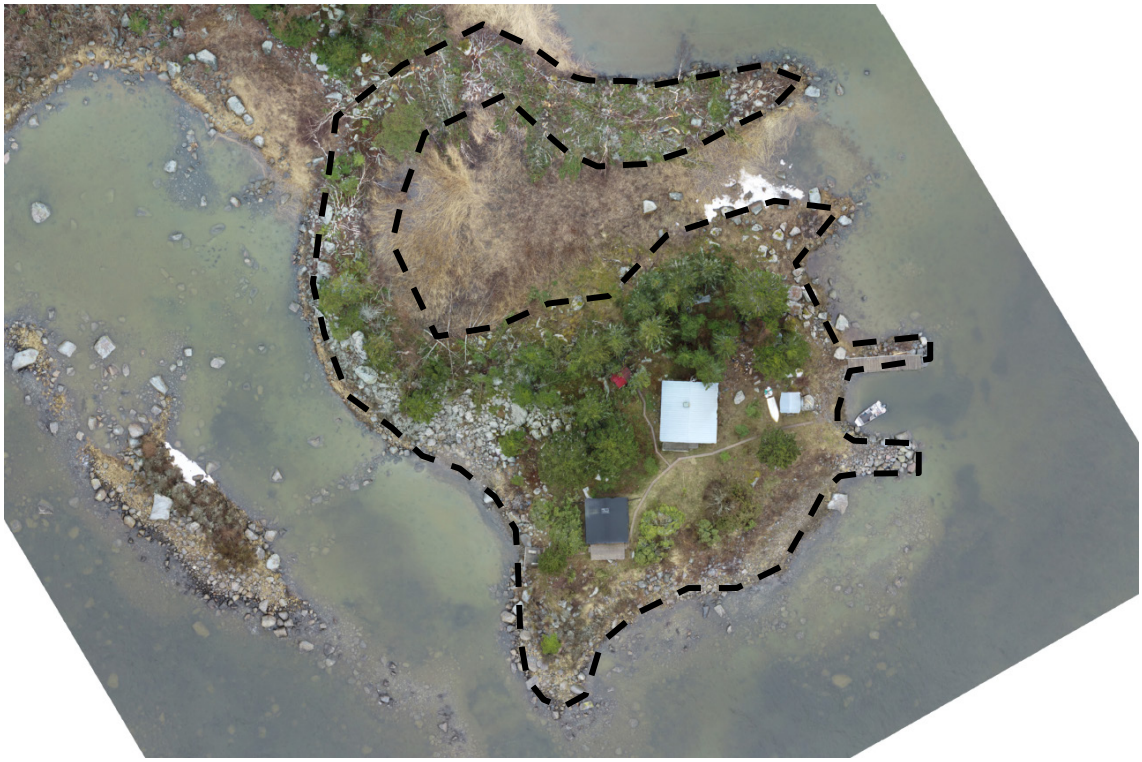

Bild 3. Fritidstomtens riktgivande utsträckning. © Ortobild Polyplan.

Bild 4. Befintlig byggnation i kvarter 4 © Ortobild Polyplan.

Bild 5. Flygfoto över området, tomten som berörs av planändringen anvisas med blå pil © LMV.

2.2 Skyddsbeslut

Efter att strandplanen för Märaskär fastställdes den 9.6.1999, har Västra Finlands miljöcentral beslutit om inrättande av naturskyddsområde för Petsmo bys samfällda områden vid Märaskäret, vilket omfattar ett område om ca 970 ha. Detta skyddsbeslut är daterat 4.8.2000.
Skyddsbeslutet medförde, att alla de i strandplanen anvisade nya obebyggda tomterna löstes in. Undantaget från detta var tomt 2 i kvarter 12 på Snokargrund, där byggrätten kunde utnyttjas. Befintliga tomter kan fortsättningsvis brukas enligt skyddsbeslutets bestämmelser och gällande plan.

I skyddsbeslutet har följande bestämmelser listats;

”På området är det förbjudet att:

1. *Använda mark för odling, dikning eller upptagning av marksubstanser.*
2. *Gräva eller fylla mark.*
3. *Uppföra byggnader och anläggningar eller anlägga vägar.*
4. *Avverka skog eller ingripa i skogens naturliga utveckling.*
5. *Döda, fånga eller ofreda ryggradsdjur eller förstöra deras bon samt fånga eller störa ryggradslösa djur.*
6. *Vidtaga andra åtgärder, som kan förändra områdets karaktär eller ofördelaktigt påverka den naturliga växtligheten, faunan eller landskapsbilden.*

Oavsett ovannämnda bestämmelser är det på området tillåtet att:

- *Använda och underhålla befintliga byggnader, bryggor och byggnadsplatser för fritidsändamål samt utnyttja byggnadsrätten på en byggnadsplats i kvarteret 12 (nr 2 på Snokargrund) enligt den fastställda strandplanen.*
- *Bygga konstgjorda bon för rovfåglar med markägarens medgivande.*

- *Plocka svampar och mogna bär.*
- *Hålla får på bete.*
- *Fiska och jaga enligt rådande fiske- och jaktvårdslagstiftning. Jakträtten får inte användas till jaktturism.*
- *Utföra lantmäteri- och karteringsarbeten.*
- *Utföra åtgärder som räddningsservice och oljebekämpning förutsätter.*

Med miljöcentralens tillstånd och med markägarens medgivande kan man, utom till den del det gäller uppförande av byggnader samt skogsavverkning, avvika från ovannämnda bestämmelser om detta är motiverat med tanke på skyddet, skötseln eller användning av naturskyddsområdet. I samråd med markägaren uppgörs vid behov en skötsel- och användningsplan för naturskydds-området vilken godkänns av miljöcentralen."

2.3 Markägoförhållanden

Markområdet som planändringen gäller är både i privat ägo och samfällighetens. Markägaren har köpt fritidstomten i fråga, men ingen egen fastighet har bildats ännu. Angränsande markområden är i statens och i samfällighetens ägo.

3. PLANLÄGGNINGSSITUATIONEN

Systemet för planering av markanvändningen utgår från en mer preciserad planering där de riks-omfattande målen för områdesanvändningen och de översiktliga planerna, dvs. landskapsplanen och generalplanen, styr planeringen av enskilda detaljplaner.

Nedan redogörs för planläggningssituationen för ifrågavarande område.

3.1.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

De reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen fick laga kraft den 1.4.2018. Målen för områdesanvändningen är grupperade enligt sakinnehåll i följande helheter:

- Fungerande samhällen och hållbara färdsätt
- Ett effektivt trafiksystem
- En sund och trygg livsmiljö
- En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar
- En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

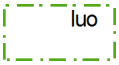
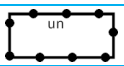
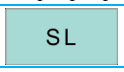
3.1.2 Österbottens landskapsplan 2050

Landskapsplanen är en plan där principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen i förbundets verksamhetsområde anvisas. Planen uppgörs av landskapsförbundet, dvs. för Korsholms kommuns del av Österbottens förbund.

Planen innehåller en översiktlig planering av områdesanvändningen i landskapet eller i dess delområde. Landskapsplanens uppgift är att fastställa områdesanvändningen och samhällsstrukturens principer och visa områdesreserveringar som hör till nationella eller landskapliga målsättningar eller områdesanvändning som berör flera än en kommun i en så bred utsträckning och noggrannhet att områdesanvändningarna kan sammanfogas.

Österbottens landskapsplan 2050 godkändes på landskapsfullmäktiges möte 7.4.2025 och trädde i kraft 2.7.2025 i enlighet med 201 § i lagen om områdesanvändning.

Tabell 1. För planområdet eller dess direkta närhet finns följande centrala reserveringar i landskapsplanen 2050.

Beteckning	Beskrivning av beteckningen
	Utvecklingsområde för turism och rekreation
	Område som ingår i nätverket Natura 2000
	Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald
	Objekt som ingår i Unescos världsarvslista
	Område som är skyddat eller avses bli skyddat enligt naturvårdslagen (SL)
	Fornlämningar som fredats med stöd av fornminneslagen
	Nationellt värdefullt landskapsområde

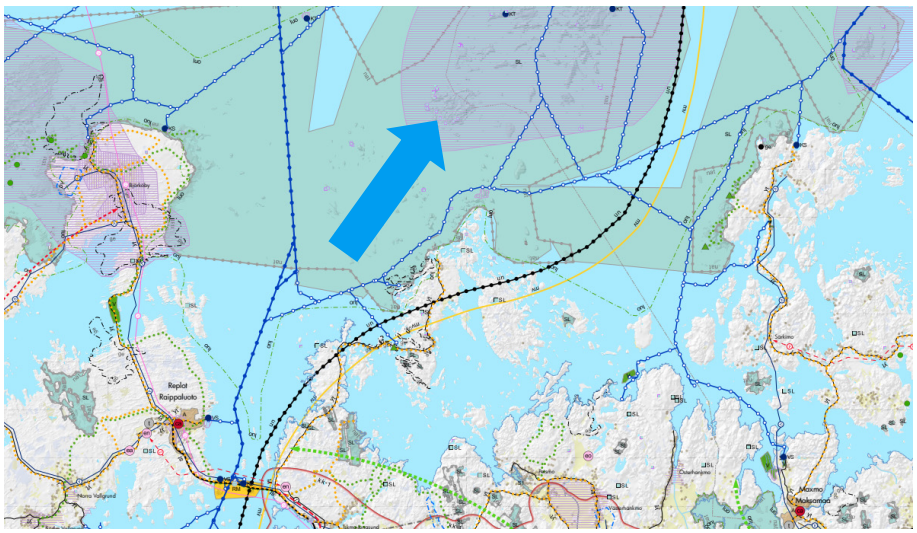

Bild 6. Utdrag ur Österbottens landskapsplan 2050. Planläggningsområdet anvisat med blå pil.

3.1.3 Generalplan

För området finns inte någon rättsverkande generalplan som styr den noggrannare planeringen. I kommunens ”Strandgeneralplan för fastlandsstränderna” ingår delar av Märaskär som ”område med fastställd stranddetaljplan”.

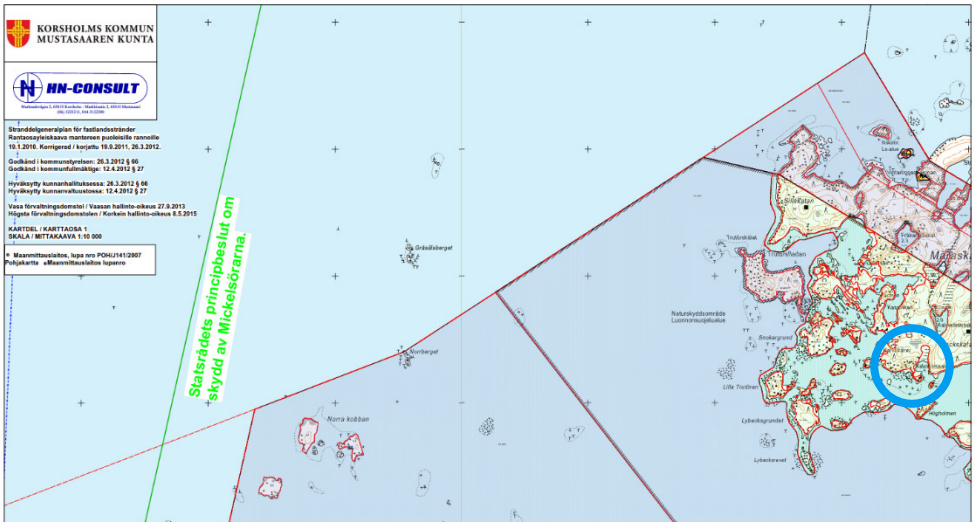
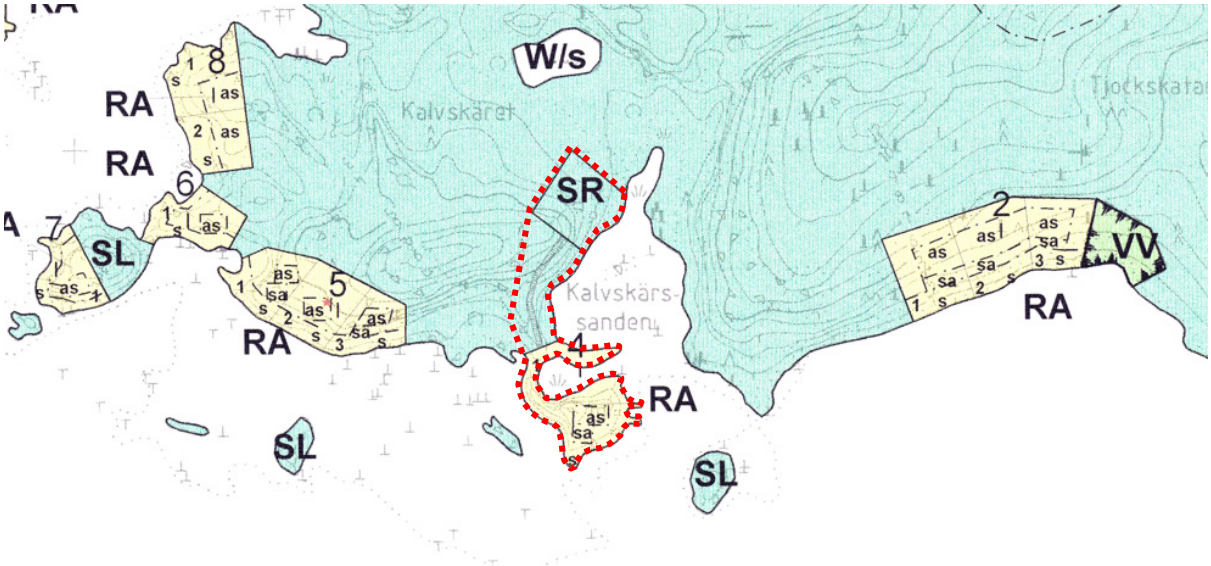

Bild 7. Utdrag ur Strand-delgeneralplan för fastlandsstränderna, kartdel 1 (trädde i kraft 8.5.2015). Läget för planläggningsområdet visas med blå cirkel.

3.1.4 Stranddetaljplan

För området finns gällande stranddetaljplan (tidigare strandplan) benämnd ”Märaskäret strand-plan”. Planen är godkänd i fullmäktige 10.12.1998 § 119 och senare fastställd av Västra Finlands Miljöcentral den 9.6.1999, H22A-282.
Planläggningsområdet är anvisat med RA-, SL- samt SR-beteckning. Den totala byggrätten per tomt i planen är 125 v-m². Tomten angränsar till vattenområde (W).

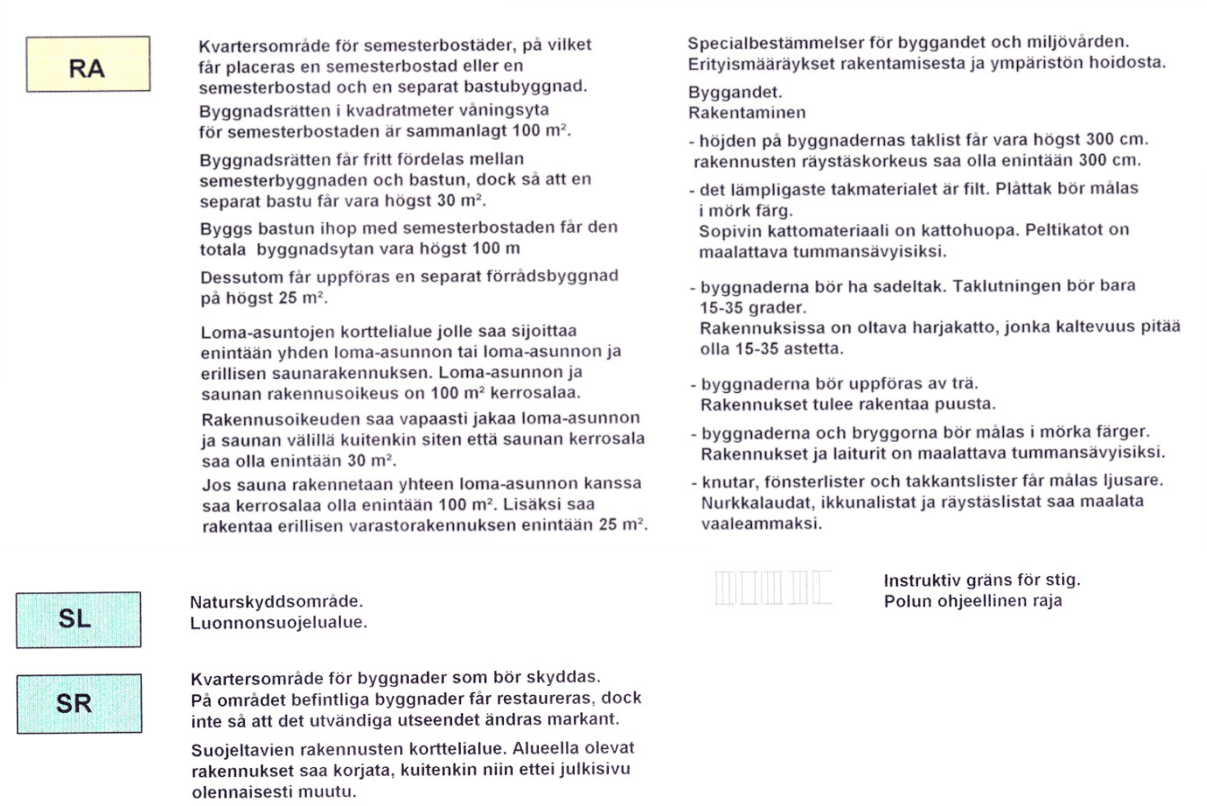

Bild 8. Utdrag ur plankarta och huvudsakliga bestämmelser. Berört område anvisas med röd streckad linje.

3.2 Baskarta

Över området har det uppgjorts en baskarta hösten 2024 som har skickats till kommunen för godkännande.

4. BEDÖMNING AV KONSEKVENSER

OAL 9 § - Utredning av konsekvenserna när planer utarbetas

”En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser”.

Delobjekten för bedömningen av konsekvenserna baserar sig på lagen om områdesanvändning. Enligt lagens 9 § och Markanvändnings- och byggförordningens 1 § bedöms i samband med utarbetningen av planen konsekvenserna för:

1) människors levnadsförhållanden och livsmiljö,
2) jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet,
3) växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna,
4) region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin och trafiken,
5) stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön.
6) utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

5. INTRESSENTER OCH SAKKUNNIGA

Intressenter är markägarna och de vars boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet.

Intressenter har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningsarbetet och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken.

Som intressenter i planläggningsarbetet har följande definierats:

- **Myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas i planläggningsarbetet är åtminstone:**

  - Korsholms kommuns olika förvaltningsenheter
  - NTM-centralen i Södra Österbotten (Närings-, Trafik- och Miljöcentralen)
  - Österbottens förbund
  - Österbottens museum

- **Områdets företag, lokala sammanslutningar och organisationer vars bransch berörs samt alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planläggningsarbetet: bl.a.**

  - Delägarlaget Petsmo samfälligheter
  - Användare, innehavare, markägare och invånare i planläggningsområdet och dess influensområde.
  - Föreningar och sammanslutningar, vilkas verksamhetsområde eller intressegrupper planen kan ha konsekvenser för.

6. PLANLÄGGNINGENS OLIKA SKEDEN, VÄXELVERKAN OCH TIDTABELL

6.1 Planläggningens olika skeden

1) **Inledningsskedet.** När frågan om planläggning har väckts ska detta meddelas så att intressenterna har möjlighet att få information om utgångspunkterna för planläggningen, den planerade tidtabellen samt förfarandet för deltagande och bedömning. I inledningsskedet uppgörs PDB och framläggs till påseende. Intressenter har under påseendetiden möjlighet att lämna in respons till kommunen gällande PDB.

2) **Beredningsskedet (utkastskedet).** Utgående från planens utgångspunkter och målsättningar uppgörs ett planutkast, som framläggs till påseende under 30 dagar. Detta kungörs i de lokala tidningarna, på kommunens anslagstavla och internetsida. Intressenterna kan då framföra sina åsikter om planen antingen muntligt eller skriftligt.

3) **Förslagsskedet.** Efter att planutkastet varit framlagt och de berörda myndigheterna samt andra intressenter har framfört sina åsikter, måste oftast planen justeras. Efter att planförslaget godkänts för framläggning, framläggs det i 30 dagar. Under tiden för framläggandet är det möjligt att inlämna en skriftlig anmärkning över planförslaget. Samtidigt begärs utlåtanden från myndigheterna. Om offentligt framläggande informeras genom kungörelse i lokaltidningarna, på kommunens anslagstavla och internetsida.

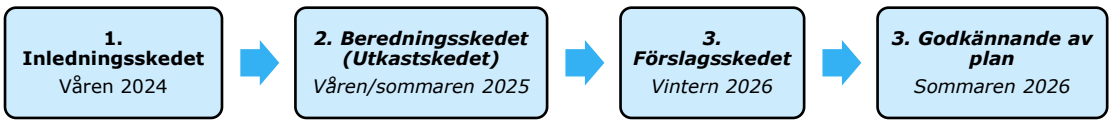
4) **Godkännande.** Planen godkänns av fullmäktige. Beslut om planens godkännande kungörs i lokaltidningarna och på kommunens internetsida. Dessutom sänds beslut om godkännande för dem som lämnat anmärkningar eller utlåtanden, om de så har önskat.

   Besvär. Besvär angående fullmäktiges beslut riktas till förvaltningsdomstolen.

   Ikraftträdande. Efter att planen har vunnit laga kraft, informeras om detta på samma sätt som om beslut om godkännande.

6.2 Tidtabell

För projektet har följande riktgivande tidtabell utarbetats:

7. KONTAKTUPPGIFTER

Planläggningsarbetet förverkligas som ett samarbetsprojekt mellan markägaren och Ramboll Finland Oy under ledning av Korsholms kommun.

Korsholms kommun

Centrumvägen 4, 65610 KORSHOLM

Kontaktperson
Planläggningschef Jonas Aspholm
tel. +358 40 727 7905
e-post: jonas.aspholm@korsholm.fi

Ramboll Finland Oy
Teräsgränd 1–3 E, 65100 VASA
www.ramboll.fi

Kontaktperson
Gruppchef Jonas Lindholm, YKS-605
tel. +358 50 349 1156
e-post: jonas.lindholm@ramboll.fi

Planerare Joel Nylund
tel. +358 50 4068 466
e-post: joel.nylund@ramboll.fi